

Η γυναίκα χθες και σήμερα: ισονομία και διαφορετικότητα

Της **ΜΑΡΙΑΣ ΛΑΜΠΑΔΑΡΙΔΟΥ - ΠΟΘΟΥ**

Ρούλα Κακλαμανάκη: «Η γυναίκα χθες και σήμερα, ισονομία, ισότητα, αλλά και διαφορετικότητα». Εκδόσεις «Κέδρος», 2007, σελ. 242.

ΜΕΛΕΤΗ Η Ρούλα Κακλαμανάκη είναι πρωτίστως ποιήτρια και μυθιστοριογράφος. Προέρχεται από την οικογένεια του δικαστικού σώματος, όπου όχι μόνον ευδοκίμησε ως δικαστής, αλλά και ανήκει στις πρώτες γυναίκες της χώρας μας που επαξίως κατέκτησαν τα ανδροκρατούμενα αυτά έδρανα. Η έννοια του δικαίου, της δικαιοσύνης, υπήρξε ο δημιουργικός άξονας του τελευταίου βιβλίου της που κυκλοφόρησε με τίτλο: «Η γυναίκα χθες και σήμερα, ισονομία, ισότητα, αλλά και διαφορετικότητα».

Πρόκειται για μια σπουδαία προσφορά στα ελληνικά γράμματα από μια σημαντική συγγραφέα, τη μοναδική ίσως που θα μπορούσε να δώσει ένα βιβλίο για τους αγώνες της γυναίκας.

Ο λόγος της δυναμικός και βιωμένος, αμειλικτός όπου χρειάζεται, τρυφερός και ποιητικός αλλού, μιλά για την κατατρεγμένη γυναίκα, αυτήν την ανώνυμη πρωίδα της καθημερινότητας, για τη γυναίκα των συλλογικών αγώνων και για τη γυναίκα της μοναχικής συντριβής, για τη γυναίκα την εγκλωβισμένη στις παγερές διατάξεις εφήμερων ή διαχρονικών νόμων, για τη γυναίκα την απορριμμένη από τις αμειλικτες κοινωνικές συμβάσεις, τέλος, για τη γυναίκα που όρθωσε το ανάστημά της για να δηλώσει την αρχέγονη αξία της σε ευφύια και ικανότητα.

Προσωπικά, πάντα πίστευα σε αυτή την αρχέγονη αξία της γυναίκας, στη δύναμη της θυσίας της, στην υπεροχή της ακόμα έναντι της ελλιπούς ανδρικής φύσης, και αυτά όλα προσπάθησα να τα περάσω στα μυθιστορήματά μου. Διαβάζοντας το βιβλίο της Ρούλας Κακλαμανάκη, ένιωσα μια βαθιά ικανοποίηση που εγώ μπόρεσα και έγραψα τα μυθιστορήματά μου «Σώμα θυμώσο όχι μόνο το πόσο αγαπήθηκες», που είναι ένας ύμνος στον αγώνα της γυναίκας για την απελευθέρωσή της. Και το άλλο μυθιστορήμά μου, «Η Επέτειος των Ρόδων», όπου δεν μιλώ για ισότητα και ισονομία, αλλά για την υπεροχή της γυναίκας που η φύση την έκανε να βρίσκεται πιο κοντά στο μυστήριο της ζωής. Διαβάζοντας το βιβλίο

της Ρούλας Κακλαμανάκη βρήκα μια άλλη διάσταση, πολύ διαφορετική. Μεταφέρθηκα στον σκληρό ρεαλισμό των αγώνων της γυναίκας, στις άτεγκτες κοινωνίες, όπου μόνη εκείνη έπρεπε να αποθέσει τα δάκρυα και την οργή της. Γι' αυτό και πιστεύω πως το παρόν βιβλίο αποτελεί μια σημαντική προσφορά από μια συγγραφέα που το θέμα της γυναίκας το βίωσε περισσότερο πάνω σε δικαστικά έδρανα και λιγότερο από τον απόηχο της ιστορίας του φεμινισμού. Αλλωστε, η ίδια ονομάζει «μεταφεμινιστική» την εποχή μας. Και έτσι είναι. Γιατί στην εποχή του φεμινισμού ερμηνεύτηκαν και λάθος πράγματα. Σήμερα υπάρχει η καθαρότητα της εμπειρικής ματιάς. Και μέσα από αυτήν την καθαρότητα γράφει το βιβλίο της η συγγραφέας. Ξεκινώντας από την αρχαιότητα.

Το βιβλίο «Η γυναίκα χθες και σήμερα» είναι η διαδρομή της γυναίκας από την αρχαιότητα ως τις μέρες μας. Κοινωνικές εξελίξεις, αγώνες αίματος, νόμοι που ψηφίζονται και αυτοκαταργούνται, δίκαιο και δικαιοσύνη. Θα επικρατήσει η δικαιοσύνη; Το αγωνιώδες ερώτημα της συγγραφέως, αλλά και ο άξονας του βιβλίου της είναι:

«Πώς μπορεί αυτή η νέα δυναμική κατάσταση, με τη γυναίκα τυπικά αποδεκτή πλέον ως πολίτη και άνθρωπο, ίση προς ίσον με τον άνδρα, με τη διττή της υπόσταση ως βιολογικό (sex) και κοινωνικό (gender) φύλο, να γίνει ένας από τους βασικούς μοχλούς που θα κινήσουν τα

νήματα μιας νέας, πανανθρώπινης επανάστασης; Μιας ακριβοδικαίης επανάστασης, που θα διασφαλίζει στον πολίτη τη θέση που του αξίζει».

Το ερώτημά της απλώνεται σίγουρα ως τις χώρες εκείνες όπου η γυναίκα ζει ακόμη υπό το καθεστώς μιας σκληρής εξάρτησης, μιας ανοικείας βίας από αντιλήψεις και νόμους πεπαιωμένους, από έλλειψη κάθε ίχνους σεβασμού και δικαιοσύνης. Και συνεχίζει το αγωνιώδες ερώτημά της: «Η αναζήτηση μιας απάντησης προϋποθέτει μια σφαιρική αντιμετώπιση του ζητήματος - τη γνώση του παρελθόντος και του παρόντος, ώστε να προσδιοριστούν οι προοπτικές του μέλλοντος και να διασφαλιστεί η περαιτέρω προώθηση των γυναικείων καταστάσεων».

Ένα βιβλίο που θα πλουτίσει τον κάθε αναγνώστη γυναίκα ή άνδρα, γραμμένο με την ευαίσθητη και επιστημονική ματιά μιας ταλαντούχου συγγραφέως.

Μελέτη της Ρούλας Κακλαμανάκη για τη θέση της γυναίκας.